

Het spalken van een losgeraakte tand

Inleiding

Vandaag is een losgeraakte tand weer vastgezet. Dit is gedaan met behulp van een spalk (draadspalk of kunsthars spalk). De bedoeling van deze spalk is de tand stevig op zijn plaats te houden, zodat het vastgroeien niet wordt verstoord. Dit vastgroeien duurt globaal twee tot zes weken. De spalk moet dan ook twee tot zes weken in de mond blijven. Dit is afhankelijk van het type spalk welke is toegepast. Wanneer de tand op de grond heeft gelegen, of als er ook verwondingen aan huid of lippen zijn, wordt in overleg met de Centrale Spoedopvang van het UMCG vastgesteld of een injectie tegen wondkramp (tetanus) nodig is.

Pijn

De plaatselijke verdoving is na twee tot vier uur uitgewerkt. Er kan dan pijn ontstaan. Deze is goed te bestrijden door het innemen van pijnstillende tabletten. Dit kunnen pijnstillers zijn die u zelf bij de drogist koopt (bijvoorbeeld paracetamol). Als er hevige pijn te verwachten is wordt een pijnstiller op recept voorgeschreven. Het beste kunt u beginnen met de pijnstillers voordat de plaatselijke verdoving volledig is uitgewerkt.

Zwelling

Door het letsel kunnen de wangen en lippen flink gaan opzetten. De zwelling is het grootst na twee dagen en wordt dan vanzelf weer kleiner, om tenslotte geheel te verdwijnen. Het optreden van deze zwelling is moeilijk te voorkomen; het berust niet op een infectie en antibiotica zijn dan ook niet nodig.

Eten en drinken

De tand staat nu door de spalk weer goed vast, maar dat wil niet zeggen dat alles weer met de tand kan worden gedaan. De eerstkomende weken moet de tand worden ontzien door niets met de tand(en) af te bijten, geen echt hard voedsel te gebruiken en bijvoorbeeld geen kauwgom te gebruiken.

Mondhygiëne

Het schoonhouden van de tanden en kiezen is noodzakelijk, want hoe schoner de mond is, hoe geringer de kans is dat de losgeraakte tand alsnog door een ontsteking weer verloren gaat. Als het poetsen van de tanden kort na het ongeluk nog wat pijnlijk is, kan voor het poetsen een zachte kleine borstel worden gebruikt. Naast het goed, maar voorzichtig poetsen moet vier maal daags gedurende één minuut worden gespoeld met een desinfecterende mondspoelvoeistof waarvoor u een recept van ons heeft meegekregen (chloorhexidine, 0,2% in water). Hierdoor ontstaat soms een donkere aanslag op de tanden, welke later door gewoon poetsen weer is te verwijderen.

Controle

Het vastgroeien van de tand moet regelmatig door ons worden gecontroleerd. Het kan zijn, dat de zenuw die in de tand zit doodgaat ten gevolge van het letsel. Bij de controles op het vastgroeien wordt hier ook naar gekeken. U kunt er zelf ook op letten of de weer vastgemaakte tand gaat verkleuren. Bij verkleuren moet de tand zo spoedig mogelijk worden open geboord en van binnen worden schoongemaakt om te voorkomen dat de tand veel donkerder van kleur wordt.

Resultaat van de behandeling

Meestal groeit de losgeraakte tand weer goed vast en kan de spalk na twee tot zes weken (soms langer) worden verwijderd. Het lijkt dan dat alles weer in orde is en dat is meestal ook het geval. Soms echter blijkt na enige maanden of langer dat de wortel van de losgeraakte tand gaat oplossen. Dit betekent helaas dat na verloop van tijd de tand verloren gaat. Het kan twee tot vier jaar duren voordat de wortel zover is opgelost, dat de tand uitvalt.

Als er sprake is van wettelijke aansprakelijkheid, is het nuttig de verzekering van de tegenpartij tijdig mee te delen dat zij ook aansprakelijk is voor de late gevolgen van het ongeval. In dit geval dus het verloren gaan van de losgeraakte tand en de vervanging door een kunsttand.

Wanneer bellen

Als de zwelling of de pijn na drie dagen erger wordt in plaats van minder, is het verstandig om telefonisch contact met ons op te nemen. Ook als de tand donkerder lijkt te worden moet u bellen. Natuurlijk kunt u altijd contact opnemen wanneer u nog vragen hebt of zich ongerust maakt.

U kunt ons bereiken tijdens kantooruren via telefoon (050) 361 25 61. Buiten kantooruren via (050) 361 61 61; de telefooncentrale kan dan de dienstdoende arts Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie voor u oproepen.

Aantekeningen

BB029-1509